

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı, İstanbul Teknik Üniversitesi yerleşkelerinde çeşitli amaçlarla elle taşıma işleri yapan çalışanların olası tehlike ve risklere karşı uyması gereken kuralları belirleyerek çalışanların sağlık ve güvenliğinin korunmasını sağlamaktır.

2. KAPSAM

Bu talimat; İstanbul Teknik Üniversitesi yerleşkelerinde yapılacak olan elle taşıma işleri ve buna dair organizasyon yapılması işlerini kapsar.

3. TANIMLAR

Elle taşıma işi; bir veya daha fazla çalışanın bir yükü kaldırması, indirmesi, itmesi, çekmesi, taşınması veya hareket ettirmesi gibi işler esnasında, işin niteliği veya uygun olmayan ergonomik koşullar nedeniyle özellikle bel veya sırtının incinmesiyle sonuçlanabilecek riskleri kapsayan nakletme veya destekleme işlerini ifade eder.

4. UYGULAMA

4.1 Elle taşıma öncesinde;

- Önce yükün nasıl kavranıp, kaldırılıp taşınacağına karar verilmeli, yükün tek kişiyle emniyetle taşınabileceğinden emin olunmazsa mutlaka yardım istenmelidir.
- Taşınacak malzemenin özellikleri (ağırlığı, soğuk-sıcak olması, ıslak-kuru olması) tespit edilmeli, malzemenin hareketli parçaları olup olmadığı kontrol edilmeli, yük kavranamayacak kadar büyük ise elle kaldırılmaya çalışılmamalıdır.
- Yük, öncelikle araç/ekipmanlar ile taşınmalı, şayet böyle bir imkân yoksa elle taşıma işlemi yapılmalıdır.
- Taşıma işinin nasıl yapılacağı kararlaştırılmalı, güzergâh uygunsa taşıma işlemi yerine mümkün olduğunca çekme, itme, kaydırma işlemleri uygulanmalı, ağır cisimler kaldırılarak değil çekilerek ya da sürüklenerek taşınmalıdır.
- Yük tek başına taşınamayacak kadar ağırsa birden fazla kişi ile taşınmalıdır.
- Ağır yükler, taşıma kolaylığı için mümkün ise daha küçük parçalara bölünerek taşınmalıdır.
- Elle taşıma öncesi yükün taşınacağı güzergâh kontrol edilmeli, yükün taşınacağı yolun üzerinde engel bulunmadığından ve yeterli aydınlatmaya sahip olduğundan emin olunmalıdır.
- Yükün yerleştirileceği yer kontrol edilmelidir.
- Yüksek yerden yük indirilirken, taşınacak yükün üzerinde boşta malzeme olup olmadığına dikkat edilmelidir.

4.2 Elle taşıma esnasında;

- Malzeme taşırken uygun kişisel koruyucu donanımlar (iş elbisesi, kaydırmaz tabanlı ayakkabı, kaydırmaz eldiven) kullanılmalıdır.
- Yükü kaldırmak için eğilirken önce dizler bükülmeli ve sırt düz tutulmalı, yük sağlam şekilde

Doküman No	
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	

avuç içi ile kavranmalıdır.

- Yük kendinize yakın olacak şekilde ve başınız yük yerine karşıya bakar vaziyette kontrollü olarak taşınmalıdır.
- Yük kaldırıldıktan sonra belden ani dönüşler yapılmamalı, vücutla beraber dönülmelidir.
- Yükün ağır kısmı gövdenize yakın olacak şekilde taşınmalıdır.
- Eğer yük bir araçla taşınıyorsa düşmeyecek ve görüş açısı kısıtlanmayacak şekilde istiflenmelidir.
- Taşıma iki kişi tarafından yapılırsa yük eşit olarak dağıtılmalı, kaldırma, taşıma ve dönme sırasında birliktelik sağlanmalıdır.
- Yükleri kaldırırken ve taşıırken ani ve kontrolsüz hareketlerden sakınılmalı, aşırı zorlanma veya ağrı hissedildiğinde taşımaya devam edilmemelidir.
- Yükü taşıırken asla kavrama şekli değiştirilmemeli, buna zorunlu hissedilirse, yükü tekrar kolaylıkla kaldıracak şekilde sağlam bir yüzey üstüne koyarak tutuş/kavrama şekli değiştirilmelidir.
- Yükler omuz hizasından daha yükseğe kaldırılmamalıdır.
- Yükler uzak mesafeye taşınırken küçük adımlarla yürünmeli ve dinlenmek için ara verilmelidir.
- Taşıma sırasında düşen malzeme yakalanmaya çalışılmamalıdır.
- Taşınan malzemelerin diğer çalışanlara çarpmaması ve devrilmemesi için gerekli dikkat gösterilmelidir.
- Malzemeler 3 metre yüksekliği geçmeyecek şekilde uygun tedbirler alınarak istiflenmelidir.
- Elle taşıma işlemleri yetkili bir kişinin gözetim ve kontrolü altında yapılmalıdır.
- Çalışılan yer, işi yapmak için yeterli genişlik ve yükseklikte değilse, zeminin düz olmamasından kaynaklanan düşme veya kayma tehlikesi varsa, çalışma ortam ve şartları, çalışanların yükleri güvenli bir yükseklikte veya uygun bir vücut pozisyonunda taşımaya uygun değilse, iş yeri tabanında veya çalışılan zeminlerde yüklerin indirilip kaldırılmasını gerektiren seviye farkı varsa, zemin veya üzerinde durulan yer dengesiz ise, sıcaklık, nem veya havalandırma uygun değil ise elle taşıma işleri yapılmamalıdır.

Hazırlayan;
Kubilay KARABULUT

Onaylayan;
(Ad-Soyad-Unvan-Tarih)

Tebliğ Eden;
(Ad-Soyad-Unvan-Tarih)

Tebellüğ Eden;
(Ad-Soyad-Unvan-Tarih)

İTÜ

İŞ YERİ
SAĞLIK VE
GÜVENLİK
BİRİMİ
KOORDİNATÖRLÜĞÜ

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
İSGB KOORDİNATÖRLÜĞÜ
ELLE ÇALIŞMA TALİMATI

Doküman No	
Yayın Tarihi	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	